

به نام خدا

مصطفی بینش | دانشجوی مهندسی کامپیوتر

کد ملی: ۵۳۰۰۰۵۳۲۶۰

پاسخ سوالات منتخب فصل سیزدهم

سوالات پشت سر هم قرار گرفته اند و پس از اتمام سوالات، پاسخ تک تک آنها قرار داده شده است.

۲- در شکل ذره A در مکانی با $x = -2\text{ m}$ روی محور x و ذره B به جرم 1 kg در مبدا قرار دارد. ذره C (که نشان داده نشده) می‌تواند در طول محور X بین ذره b و $x = \infty$ حرکت کند. شکل ب مولفه x نیروی گرانشی خالص وارد بر ذره B از طرف ذره‌های A و C یعنی F را بر حسب تابعی از مکان x ذره نشان می‌دهد. این نمودار وقتی $X \rightarrow \infty$ در واقع به شکل مجانب به مقدار $4.17 \times 10^{-15}\text{ N}$ و به طرف راست امتداد می‌یابد. جرم

الف) ذره A و
ب) ذره C چقدر است؟

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی می‌باشد.

۴- شکل حفره کروی را درون کره‌ای از سرب به شعاع $R = 4\text{ cm}$ نشان می‌دهد سطح حفره از مرکز کره می‌گذرد و سمت راست آن با کره در تماس است جرم کره پیش از ایجاد حفره $M = 2.95\text{ kg}$ بوده است. این کره سربی حفره‌دار با چه نیروی گرانشی می‌تواند کره کوچکی به جرم $m = 0.431\text{ kg}$ را که در فاصله $d = 9\text{ cm}$ از مرکز آن روی خط و اصل مرکزهای کره‌ها و حفره قرار دارد جذب کند؟

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی می‌باشد.

۶- فرض کنید سیاره‌ای به صورت یک کره یکنواخت به شعاع R داریم که (به نوعی) دارای یک تونل شعاعی باریک است که از مرکز آن می‌گذرد. همچنین فرض کنید می‌توان سیبی را در راستای تونل یا خارج از کره قرار داد. اگر F_R بزرگی نیروی گرانشی وارد بر سیب وقتی آن را در سطح سیاره قرار می‌دهیم باشد در چه فاصله‌ای از سطح سیاره بزرگی نیروی گرانشی وارد بر سیب برابر $F_R/2$ است در صورتی که

(الف) سیب را از سیاره دور کنیم
(ب) سیب را به داخل تونل ببریم؟

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی می‌باشد.

۸- ماهواره‌ای به دور سیاره‌ای با جرم نامعلوم در مسیری دایره‌ای به شعاع $10^7 m$ می‌گردد. بزرگی نیروی گرانشی وارد بر ماهواره از طرف سیاره برابر $F=80N$ است

(الف) انرژی جنبشی ماهواره در این مدار چقدر است؟
(ب) اگر شعاع مداری به $10^3 m$ افزایش یابد مقدار F چقدر خواهد شد؟

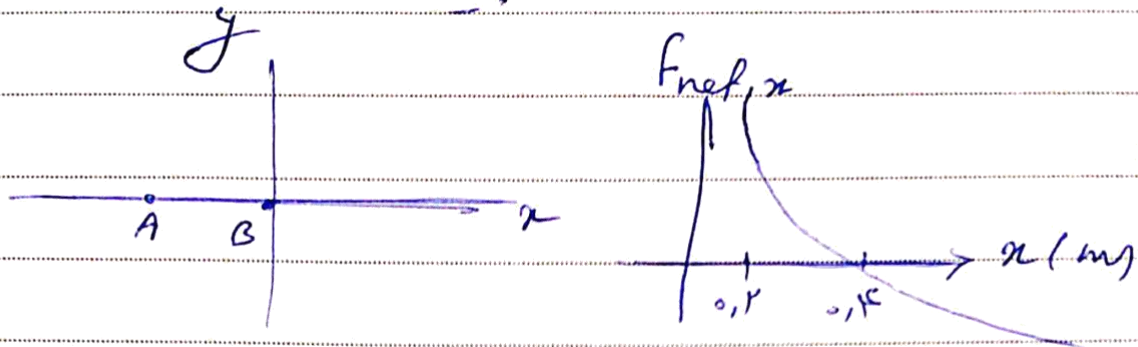
کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی می‌باشد.

۱- یک سامانه سه ستاره‌ای معین شامل دو ستاره هر یک به جرم m است که در مدار دایره‌ای یکسانی به شعاع r به دور یک ستاره مرکزی به جرم M می‌گردند. دو ستاره در حال گردش همواره در دو انتهای مقابل یکدیگر روی یک قطر از مدار قرار دارند. عبارتی برای دوره تناوب گردش ستاره‌ها به‌دست آورید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی می‌باشد.

طول و جهت نیروی جاذبه

(۲)

با افتادن از قانون گرانش نیوتن، نیروی گرانشی برآیند وارد بر ذره B را برابر با

$$F_{net,x} = F_C - F_A \rightarrow F_{net,x} = G \frac{m_B m_C}{x^2} - G \frac{m_B m_A}{r^2}$$

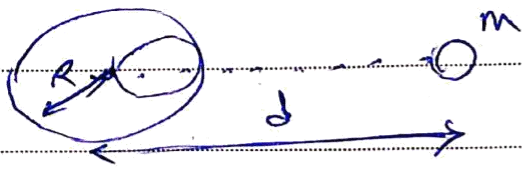
$$\left\{ \begin{array}{l} x \rightarrow \infty \\ F_{net,x} = -1.1 \times 10^{-10} \text{ N} \end{array} \right. \rightarrow -1.1 \times 10^{-10} = 0 - G \frac{m_B m_A}{(0.2)^2} \quad \text{الف}$$

$$\rightarrow 1.1 \times 10^{-10} = 1.9 \times 10^{-9} m_A \rightarrow m_A = 0.12 \text{ kg}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} x = 0.1 \\ F_{net,x} = 0 \end{array} \right. \rightarrow 0 = G \frac{m_B m_C}{x^2} - G \frac{m_B m_A}{r^2} \quad \text{ب}$$

$$\rightarrow G \frac{m_B m_A}{r^2} = G \frac{m_B m_C}{x^2} \rightarrow m_C = \left(\frac{0.1}{0.2} \right)^2 \times 0.12$$

$$\Rightarrow m_C = 1 \text{ kg}$$

۴) پس با توجه به اینکه از یک طرف به سمت راست
(و صفر از کار شده) از پس که است:

$$R = 5 \text{ cm} \rightarrow R = 5 \times 10^{-2} \rightarrow R = 0,05 \text{ m}$$

$$d = 9 \text{ cm} \rightarrow d = 0,09 \text{ m}$$

$$\rho = \rho' \rightarrow \frac{M}{V} = \frac{M'}{V'} \rightarrow M' = \frac{V'}{V} M \rightarrow M' = \frac{\frac{4}{3} \pi R'^3}{\frac{4}{3} \pi R^3} M$$

$$M' = \left(\frac{R'}{R} \right)^3 \times 2,90 \rightarrow M' = 0,1249 \text{ kg}$$

با افتاد از یک طرف که این نیرو را به سمت راست می کشد

$$F = F_M - F_{M'} \rightarrow F = \frac{6 M m}{d^2} - \frac{6 M' m}{\left(d - \frac{R}{2}\right)^2} \rightarrow F = 9,9 \times 10^{-11}$$

$$\times 0,1249 \times \left[\frac{2,90}{(0,09)^2} - \frac{0,1249}{\left(0,09 - \frac{0,05}{2}\right)^2} \right] \Rightarrow F = 1,31 \times 10^{-9} \text{ N}$$

4 با افتاده از قانون گرانش نیوتن داریم :

$$F = \frac{1}{r} F_R \Rightarrow \frac{GMm}{r^2} = \frac{1}{r} \frac{GMm}{R^2} \rightarrow r^2 = rR^2 \rightarrow r = R$$

$$F = \frac{1}{r} F_R \rightarrow \frac{GM'm}{r^2} = \frac{GMm}{R^2} \rightarrow \frac{m}{r^2} = \frac{m}{R^2} \quad \text{ب :$$

$$\rightarrow \frac{\frac{K \pi r^{\rho}}{r^2}}{\frac{K}{R^2}} = \frac{K \pi R^{\rho}}{R^2} \rightarrow r = R$$

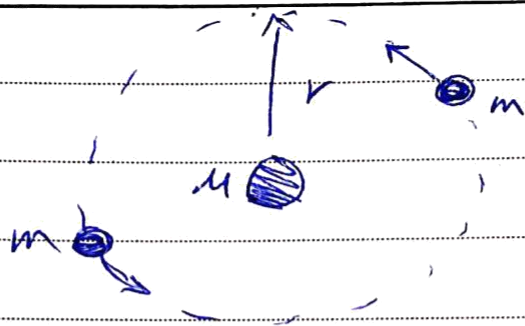
1 با افتاده از قانون گرانش نیوتن داریم :

$$F = \frac{m \omega^2 r}{r} \rightarrow \omega = \frac{m \omega^2 r}{r \times 10^4} \rightarrow m \omega^2 = 1.19 \times 10^9 \quad \text{الف :$$

$$\rightarrow \frac{1}{r} m \omega^2 = \frac{1}{r} \times 1.19 \times 10^9 \rightarrow K = 1.19 \times 10^9 \text{ ج}$$

$$\frac{F'}{F} = \frac{\frac{GMm}{r'^2}}{\frac{GMm}{r^2}} \rightarrow \frac{F'}{F} = \left(\frac{r}{r'}\right)^2 \rightarrow F' = \left(\frac{r}{r'}\right)^2 F \quad \text{ب :$$

$$\rightarrow F' = \left(\frac{2 \times 10^2}{10 \times 10^2}\right)^2 \times 10 \rightarrow F' = 0.4 \text{ N}$$

بالساعة از جانب فوق نوبت است .

$$F = mrv^2 \rightarrow \frac{Gm^2}{(2r)^2} + \frac{GMm}{r^2} = mrv^2 \frac{2\pi r}{T^2}$$

$$\rightarrow T^2 = \frac{2\pi r^2}{G(M + \frac{m}{2})} \rightarrow T = \frac{2\pi r^{1.5}}{\sqrt{G(M + \frac{m}{2})}}$$